

An aerial photograph of Kristiansand, Norway, taken at sunset. The sun is low on the horizon, casting a warm orange glow over the city and the surrounding water. The city's buildings and streets are visible, along with a large red and white ship docked at a pier in the foreground. The image is overlaid with a grid of white and teal squares of various sizes, some of which are semi-transparent, creating a modern, geometric design.

URBANITET OG BYLIV

Sentrum i den gode byen

KRISTIANSAND **17.-18. OKTOBER**
CLARION HOTEL ERNST



NORSK SENTRUMSUTVIKLING SENTRUMSKONFERANSEN 2017



URBANITET OG BYLIV

I dag bor over halvparten av verdens befolkning i byer og i 2030 vil antallet overstige to tredeler. I vårt land bor over åtti prosent av oss i byer eller i urbane bystrøk. Over alt i verden søker mennesker til byene i en tiltagende grad av urbanisering, og i sentrum for oppmerksomheten står – ja, nettopp – sentrum i byen. Det er om urbanitet og byliv Sentrumskonferansen 2017 handler.

Verdens byer er ulike – noen så store og vidtfnvendende at menneskene som bor der ikke vet av noen annen virkelighet; andre steder kjenner de fleste av byens innbyggere hverandre. Likevel har byer noe felles som nettopp gjør byen til by: Sentrum – hjertet i byen!

I sentrum møtes historie og nåtid – her har byens identitet sitt feste og her formes dens kultur.

Sentrum er menneskenes felleseie – umistelig for alle dem som lever i og bruker byen. I dag trues sentrum av sterke krefter utenfra – fra store kjøpesentre og såkalte næringsparker til omfattende boligreisning med tilhørende kommunikasjons- og næringsmessig infrastruktur i byens randsoner. Men sentrum trues også innenfra – fra bevisstløshet og handlingslammelse, både hos offentlige myndigheter så vel som hos instanser som «eier sentrum», i det minste mange av husene der. Den viktigste grunnen til at sentrum i altfor mange byer har mistet sin kraft er ikke de grep som er tatt for å utvikle randsonen rundt byen til trivelige og veltilpassede bomiljøer, men de åpenbare og høyst nødvendige grep som ikke er tatt for å sikre sentrum som selve hjertet i en vital, velfunksjonerende og fremtidsrettet by.

Sentrumskonferansen 2017 henvender seg særskilt til politiske- og administrative beslutningstagere på ulike forvaltningsnivåer; representanter for næringsliv, sentrumsorganisasjoner og reiseliv; utviklere, arkitekter og entreprenører, så vel som gård- og grunneiere, kjøpmenn og investorer samt mennesker som tror på og arbeider for at sentrum skal være levende, innbydende, inkluderende og tiltrettelagt.

Sentrumskonferansen er ikke et politisk verksted; den treffer ingen vedtak og betyr lite for de som ikke er der. Men konferansen er like fullt den viktigste arena for alle som ser betydningen av at sentrum i byen lever og overlever – med sine lukter og lyder, levende og bærekraftig handel, kulturell utfoldelse og utfordrende møter med nye kulturer – og samtidig holder oss fast i en felles identitet gjennom vår egen historie.

For noen vil gresset alltid være grønnere på den andre siden. Men vi kommer ikke unna at de fleste mennesker i verden i dag er urbane. Urbanitet har sine kvaliteter – gitt at vi klarer å legge til rette for at livet i sentrum av byen også skal bidra til å gjøre menneskene som bor der og de som kommer dit glade, trygge og veltilpasset. Det er dette Sentrumskonferansen 2017 vil fokusere på: Urbanitet og byliv!

Hjertelig velkommen!

TIRSDAG 17. OKTOBER

11.00

SENTRUMSKONFERANSEN 2017

*Styreleder i Norsk Sentrumsutvikling
Tom Søgård*

11.15

VITALISERING AV SENTRUM

*Offensiv politikk for sentrum i byen
Ordfører i Kristiansand Harald Furre*

11.50

KAN SENTRUM I DEN GODE BYEN SKAPES?

*Hvordan kan vi skape et levende sentrum
– og hva gjør sentrum med oss?
Sentrumsleder i Stavanger,
arkitekt Kristin Gustavsen*

12.15

LUNSJ

13.15

LIVET MELLOM HUSENE

*Hvordan påvirker de fysiske omgivelsene i byen
menneskene og relasjonene mellom dem
Partner og direktør i Gehl Architects, København
Ewa Westermark*

13.45

BYVANDRINGER I KRISTIANSAND

*1: Bosetting i sentrum: Kristiansand i år 2041
Plan- og bygningssjef i Kristiansand kommune
Venke Moe*

*2: Parkering og gatebruk i sentrum
Rådgiver i By- og samferdselsenheten i
Kristiansand kommune Anne Sæther Lislevand
Eiendomsinvestor / daglig leder i
Christiansholm Eiendom AS Jon Bjørgum*

*3: Kommunens investeringer i sentrum
Teknisk direktør i Kristiansand kommune
Ragnar Evensen*

15.30

KUNSTNERISK

*Elever fra Kristiansand Kulturskole
Signe Back Waage, Phelan Nyvoll Walker og
Vemund Aardal*

15.45

OMDØMMEBYGGING, SMARTE BYER, DELINGSØKONOMI OG ANDRE MYTER INNEN FORVALTNING AV SENTRUM

*Dr. senior universitetslektor ved Universitetet i
Greenwich
Andres Coca-Stefaniak*

16.10

MORGENDAGENS MENNESKER I MORGENDAGENS BOLIGER

*Hvordan ser morgendagens sentrumsboliger ut?
Prosjektleder i Växjö kommune, Sverige
Hans Andrén*

16.35

ÅRETS SENTRUM I NORGE

*Presentasjon av nominerte kandidater til
Sentrumsprisen 2017*

- Bodø
- Fredrikstad
- Holmestrand
- Kristiansand

19.00

APERITIFF

*Get together
Torvet Parkering*

20.00

MIDDAG

Clarion Hotel Ernst

21.30

SOSIAL AFTEN

Nachspiel

ONSDAG 18. OKTOBER

08.45

Kunstnerisk

Siren & Svein – akustisk duo

09.00

**SENTRUM SOM ATTRAKSJON
OG SOM MERKEVARE**

Branding sentrum i byen

Kommunikasjonsrådgiver Eva Kvelland

09.25

KJØPESENTERLAND

– DET NYE SENTRUM I MENNESKENES LIV?

Fra storkjøp til kjøpesenter og fra storsenter til næringspark – men sentrum?

Forfatter og journalist i Dag og Tid

Ronny Spaans

09.50

**DET MODERNE MENNESKET
I FREMTIDENS BYSENTRUM**

Trender i moderne byutvikling

Partner og adm. direktør i PEJ

(Scandinavian Trend Institute)

Louise Byg Kongsholm

10.15

CITIES MAKE THINGS HAPPEN

Sentrum: Arena for opplevelser, events og arrangementer

Master of place management og tidligere adm.

direktør i Central BID, Liverpool Ged Gibbons

10.25

PAUSE

10.45

VITALISERING AV SENTRUM

Presentasjon av NSUs prosjekt for vitalisering av sentrum i fire norske byer

Forsker dr. polit. ved Norsk Institutt for By- og Regionforskning Ragnhild Skogheim

11.30

**FAKTABASERT KUNNSKAP SOM BASIS
FOR VITALISERING AV SENTRUM**

Handlevaner og gårdeiersamarbeid i sentrum

Sentrumsleder i Fredrikstad Stine Ferguson.

Prosjektledere for Urbanista ved Høgskolen

i Østfold Nora Gangfløt og Marte Teien

12.15

LUNSJ

13.15

ÅRETS BYSENTRUM I NORGE

Kåring av Årets sentrum i Norge 2017

– Prisutdeling

13.30

AVSLUTNING

Velkommen til Sentrumskonferansen

2018 i Trondheim

FOREDRAGSHOLDERE og MEDVIRKENDE



TOM SØGÅRD

Tom Søgård er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole i Bergen. Han har arbeidet med markedsføring, strategi og ledelse hos blant andre SAS, Aller Media og kommunikasjonshuset Dinamo. Han er nå daglig leder i Byen Vår Drammen, Arrangement Drammen og Destinasjon Drammen – og styreleder i Norsk Sentrumsutvikling.



EINAR KONGSBAKK

Einar Kongsbakk er cand. philol. fra Universitet i Bergen med tilleggsutdanning fra innen pedagogikk, politikk og etikk og er adm. direktør i NSU. Han har vært daglig leder i Bjørgvin bispedømmeråd og har undervist på universitets- og høyskolenivå, vært adm. direktør i Lagunen senter og i Nesttun Sentrum, styreleder i Norsk Handels- og reklamemuseum og Designtrykkeriet. Han er forfatter og skribent og styreleder i Bergen og Omegn Boligbyggelag.



HARALD FURRE

Harald Furre (H) har vært ordfører i Kristiansand siden 2015. Han er utdannet siviløkonom med yrkeserfaring fra forsknings- og konsulentbransjen. Han var fjorten år i Agderforskning, hvorav fire år som adm. direktør. Deretter etablerte og bygget han opp Oxford Research i Norge. Han har særlig arbeidet med nærings- og regionalutvikling. Regionalt er han leder av Sørlandstinget, som samler Agders ordførere og stortingsrepresentanter.



KRISTIN GUSTAVSEN

Kristin Gustavsen er utdannet sivilarkitekt ved NTH (NTNU). Fra 1998 til 2011 var hun daglig leder i byutviklingselskapet Urban Sjøfront AS. Deretter ledet hun arbeidet med ny kommunedelplan for Stavanger sentrum – et arbeid hun mottok NSUs utmerkelse for i 2015. Samme år etablerte hun eget firma, med store oppdrag som ledelse av FoU-prosjektet City Impact Districts og Faglig råd for bypolitikk i Nordland. Siden januar 2017 har hun vært daglig leder i Stavanger Sentrum AS.



EWA WESTERMARK

Ewa Westermark har som partner, arkitekt og byplanlegger hos Gehl Architects mange års internasjonal erfaring og kompetanse innen byutvikling – med særlig fokus på Gehls metodikk for tilrettelegging av byrom som forutsetning for vitalitet i sentrum. Sentralt i hennes arbeid er kunnskapsutvikling innen fokusområdene bærekraftig mobilitet, gode stasjonsområder, regional planlegging og kunnskapsmiljø for mindre byer og tetsteder.



VENKE MOE

Venke Moe er plan- og bygningsseksjon i Kristiansand kommune. Hun er utdannet sivilarkitekt ved NTNU og har etterutdannelse innen urbanismefagene ved Arkitekt og designhøgskolen i Oslo. Hun har tidligere arbeidet med arkitektur og plansaker som ansatt og medeier i et privat arkitektkontor i mer enn tjue år.



ANNE SÆTHER LISLEVAND

Anne S. Lislevand er utdannet ved NMBU på Ås og har arbeidet innen miljøfag og planlegging på regionalt og kommunalt nivå siden 1995. De de siste elleve årene har hun arbeidet i Kristiansand kommune med saker etter plan- og bygningsloven og med overordnet arealplanlegging. Hun har hatt ansvar for byutvikling i Kristiansand sentrum, med særlig fokus på oppfølging av Kvadraturplanen, gatebruk i Kvadraturen og for arbeidet med strategi for midlertidige byrom.



JON BJØRGUM

Jon Bjørgum er utdannet fra Northern Michigan University med særlig fokus på sentrumsutvikling og etablering av kjøpesentre i amerikanske byer. Han hadde medansvar for utvikling og bygging av Sandens kjøpesenter i 2008 og er nå daglig leder av Christiansholm Eiendom AS – en aktiv byutvikler som blant annet står bak Torkvartalet og blant initiativtakerne til Torvet parkering. Han er aktiv i kommunalt planarbeid og i Kvadraturen Gårdeierforening AS.



RAGNAR EVENSEN

Ragnar Evensen er utdannet sivilarkitekt fra NTNU med tilleggsutdannelse fra UiO, Det norske instituttet i Roma samt Cooper Union Continuing Education i New York. Han er teknisk direktør i Kristiansand kommune siden 2006 og har tidligere vært divisjonsleder for plan-, arkitektur og landskap i Asplan Viak AS. Han har erfaring som avdelingsleder for Byutvikling i Kristiansand kommune og fra Statens vegvesen.



ANDRES COCA-STEFANIAK

Andres Coca-Stefaniak har doktorgrad innen Town Centre Management og underviser ved universitetet i Greenwich. Han har yrkeserfaring fra industrien og fra flere universiteter i England. Han var med å etablere Institutt for Place Management og har ledet Association of Town and City Managements arbeid med events, branding og sentrumsutvikling. Han er sjefsredaktør av The International Journal of Tourism Cities. Ved siden av engelsk snakker han flytende spansk og polsk og har ledet en rekke EU-programmer innen vitalisering av sentrum.



HANS ANDRÉN

Hans Andrén er arkitekt og har tidligere blant annet arbeidet med utbygging av IKEAs varehus i Norden og Volvos fabrikkutbygging. Han ledet Växjö kommunes banebrytende prosjekt med moderne trehusbebyggelse sentralt i byen. Han driver nå egen virksomhet i Hansaconsult AB innen urbant trehusbygging og har siden 2003 ledet nettverket Nordiske Trebyer (Nordic Wooden Cities). Siden 2013 har han vært prosjektadministrator for Trästad Sverige med formål å øke byggingen av trehus i sentrale bystrøk.



EVA KVELLAND

Eva Kvelland utdannet statsviter fra Universitetet i Agder. Hun har tjue års erfaring fra norsk politikk og samfunnsliv, heriblant fire perioder som lokal folkevalgt og som politisk rådgiver i Bondevik II-regjeringen. De siste årene har hun arbeidet som kommunikasjonsrådgiver i PR-byrået Ordkraft med blant annet analyse av virksomheter og steders posisjon og omdømme. I dag er hun markeds- og kommunikasjonsansvarlig i Stine Sofies Stiftelse.



RONNY SPAANS

Ronny Spaans er forfatter og journalist i Dag og Tid. Han har doktorgrad fra Universitetet i Oslo på en avhandling om litteratur og handel i den nederlandske gullalderen på 1600-tallet. Ved siden av litteratur har han som journalist hatt særlig fokus på arkitektur og stedsutvikling i Norge – ikke minst på kjøpesenterutviklingen i de senere år. I 2008 ga han ut diktsamlingen «Svalene i Lisboa» og en essaysamling om forfatterskapet til Olav H. Hauge, «Tid å hausta inn».



LOUISE BYG KONGSHOLM

Louise Byg Kongsholm har utdanning innen merkantil strategi og har siden 2011 vært adm. direktør og eier av PEJ-gruppen i Danmark (Scandinavian Trend Institute), som i mer enn førti år har formidlet kunnskap om tidsånd, trender og forbruk til ulike aktører i markedet og vært en aktiv sparringspartner innen både strategi, innovasjon, produktutvikling og markedsføring. Hun har tidligere arbeidet i flere år som strategikonsulent i LEGO.



GED GIBBONS

Ged Gibbons har mastergrad i Place Management og har erfaring fra både Spania og England med Events Management. I over ti år ledet han arbeidet med by- og sentrumsutvikling i Liverpool og hadde hovedansvaret for alle arrangementer da Liverpool i 2007–08 var Europeisk kulturhovedstad. Fra 2008 var han leder for City Centre BID i Liverpool ved siden av å være regionleder for Association of Town and City Management i England. Ged Gibbons har i flere år hatt et tett samarbeid med Norsk Sentrumsutvikling.



RAGNHILD SKOGHEIM

Ragnhild Skogheim er dr. polit. og forsker ved NIBR. Hun har arbeidet med by- og stedsutvikling med analyser på hvordan byer kan utvikle levende sentrum, hvilke ressurser en har til rådighet og hvilke utfordringer og barrierer en står overfor i utvikling av sentrum. Hun har tidligere arbeidet med kulturprosjekter og har ved to anledninger evaluert Norsk Kulturminnefond. Fra 2001 til 2004 var hun medlem av juryen for Statens byggeskikkpris og har vært styremedlem i Norsk forening for bolig- og byplanlegging i Oslo.



STINE FERGUSON

Stine Ferguson har bachelorgrad fra University of Brighton og har tidligere vært markeds- og kommunikasjonssjef innen hotellbransjen og i Inspiria science center. De to siste årene har hun vært sentrumsleder i Fredrikstad og vært særlig engasjert i den byfornyelse som har funnet sted de siste årene. Hun har arbeidet tett med en ny samarbeidsmodell mellom kommune, sentrumsgårdeiere og Fredrikstad Næringsforening.



NORA GANGFLØT

Nora Gangfløt har bachelorgrad i innovasjon og prosjektledelse. Bachelorprosjektet Urbanista har hatt fokus på metoder for å styrke samarbeidet innen handelsnæringen i Fredrikstad og særlig hvordan BID (Business Improvement District) kan bidra til vitalisering av sentrum i byen. Hun har vært bartender, restaurantsjef, skribent i magasinet Fredrikstad Sentrum samt medlemsekretærer og sentralstyremedlem i Redd Barna.



MARTE TEIEN

Marte Teien har bachelorgrad i Innovasjon og prosjektledelse ved Høgskolen i Østfold basert på oppgaven «Åpne urbane nettverk» (i samarbeid med Nora Gangfløt og Fredrikstad Næringsforening) våren 2017. Hun har vært skribent for magasinet Fredrikstad sentrum og skrevet pensumlitteratur innen organisasjonsutvikling. Hun er nå prosjektleder og rådgiver i Ungt Entreprenørskap Østfold.

NORSK SENTRUMSUTVIKLING

SENTRUMSKONFERANSEN

2017

PÅMELDING

Påmelding samt reservasjon av rom på konferansehotellet og deltagelse på sosial aften skjer via eget påmeldingsskjema på www.norsk-sentrumsutvikling.no. Frist for påmelding er 10. oktober.

KONFERANSEAVGIFT – HELE KONFERANSEN (*)

- Konferanseavgift (hele konferansen): Kr. 5 250,-
- Konferanseavgift (hele konferansen) for deltakere fra NSUs medlemsorganisasjoner: Kr. 4 500,-
- Konferanseavgift (hele konferansen) for studenter med studentbevis: 3.500,-

I konferanseavgiften inngår lunsj, kaffe / te og forfriskninger begge dager.

Overnatting og middag / sosial aften inngår ikke og må bestilles særskilt.

KONFERANSEAVGIFT – DAGPAKKER (*)

For deltagelse på konferansen én av dagene tilbys dagpakke, som inkluderer program, lunsj og forfriskninger på ønsket dag.

- Dagpakke koster kr. 3 500,-.
- For medlemmer i NSU og studenter med studentbevis: Kr. 2 750,-.

MIDDAG / SOSIAL AFTEN (*)

Deltagelse på middag og sosial aften kommer i tillegg til selve konferansen. Ønsket deltagelse må angis særskilt ved påmelding. Sosial aften koster kr. 1 300,- pr. person. I prisen inngår aperitiff, tre retters middag, tre glass vin (øl / mineralvann) foruten program.

(*) Det tilkommer merverdiavgift på alle priser.

OVERNATTING PÅ KONFERANSEHOTELLET

Deltakere som ønsker overnatting i Kristiansand anbefales å bo på konferansehotellet.

Overnatting er basert på enkeltrom. Ved ønske om dobbeltrom må begge navn oppgis ved reservasjon. Overnatting på konferansehotellet inkluderer frokost.

- Overnatting pr. person pr. døgn i enkeltrom: Kr. 1 450,-
- Overnatting pr. person pr. døgn i dobbeltrom: Kr. 1 050,-

Deltakere som også ønsker overnatting fra mandag 16. oktober har anledning til å reservere rom til samme priser. Vennligst bemerk at hotellreservasjon er bindende, og forfall etter 10. oktober vil bli fakturert som «no show» og må betales.

NÆRMERE INFORMASJON / OPPLYSNINGER

Norsk Sentrumsutvikling
post@norsk-sentrumsutvikling.no
Telefon 55 13 01 30

Kvadraturen i Kristiansand
post@kvadraturen.no
Telefon 38 02 44 11

I samarbeid med:

KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

**KRISTIANSAND
KOMMUNE**

**KVADRATUREN
I KRISTIANSAND AS**

**KVADRATUREN
GÅRDEIERFORENING**